

ΤΜΗΜΑ Ι

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 5 Νοεμβρίου 2019, με την ακόλουθη σύνθεση: Σωτηρία Ντούνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Ευαγγελία Σεραφή και Αντιγόνη Στίνη (εισηγήτρια), Σύμβουλοι, Κωνσταντίνος Δήμου και Αθανασία-Μυροφόρα Σιδηροπούλου, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο. Γραμματέας: Πελαγία Κρητικού, Γραμματέας του Ι Τμήματος.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παρέστη ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής της Γενικής Επιτρόπου Επικρατείας, η οποία είχε κώλυμα.

Για να δικάσει την από (Α.Β.Δ.) έφεση της τελούσας, κατά το χρόνο άσκησης της έφεσης, υπό εκκαθάριση κοινωφελούς δημοτικής επιχείρησης με την επωνυμία «.....» (.....), με έδρα στο (οδός), νομίμως εκπροσωπούμενης, της δια της ως άνω έφεσης ανοιγείσας δίκης ήδη νομίμως συνεχιζομένης από τον Δήμο, ο οποίος έχει υπεισέλθει στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της, δεδομένου ότι αυτή έπαυσε να υφίσταται από της λήξης της εκκαθάρισής της, ως καθολικός διάδοχός της και ο οποίος εδρεύει στο (οδός), εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου Γεώργιου Σταμολέκα (ΑΜ/ΔΣΑ 28548).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Σπυριδούλας Θωμοπούλου καθώς και κατά του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ο οποίος δεν παραστάθηκε.

Με την έφεση αυτή ζητείται η ακύρωση άλλως η μεταρρύθμιση της απόφασης ανάκτησης του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της εκκαλούσας και ήδη του καθολικού διαδόχου αυτής, ο οποίος ζήτησε να γίνει δεκτή η έφεση.

Την δικαστική πληρεξούσια του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε την απόρριψη της έφεσης. Και

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας που πρότεινε, ομοίως, την απόρριψη της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα αυτού, με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του και της Γραμματέως του.

**Αφού μελέτησε τη δικογραφία
Σκέφθηκε κατά το νόμο και
Αποφάσισε τα ακόλουθα:**

1. Με την έφεση αυτή, όπως οι λόγοι της αναπτύσσονται με τα από και νομίμως κατατεθέντα υπομνήματα και η οποία νομίμως επανεισάγεται προς συζήτηση κατόπιν εκτέλεσης των διαταχθέντων με την απόφαση του παρόντος Τμήματος, ζητείται η ακύρωση, άλλως η μεταρρύθμιση της Α.Π. απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων περί ανάκτησης ποσού 36.000 ευρώ, που η εκκαλούσα φέρεται ότι έλαβε αχρεωστήτως ως προκαταβολή ως φορέας υλοποίησης του έργου EL0027 «Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας του νερού και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο Δήμο», συγχρηματοδοτούμενου από πόρους του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιόδου 2004-2009 και του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, λόγω μη υλοποίησης αυτού. Κατά την συζήτηση της έφεσης στη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας η εκκαλούσα, σύμφωνα με τα πρακτικά της οικείας δημόσιας συνεδρίασης, φέρεται να παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου Γεώργιου Σταμολέκα (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 28548), όπως προκύπτει δε από το κατατεθέν στις υπόμνημα, ο ανωτέρω παραστάθηκε για λογαριασμό του Δήμου (στον οποίο έχει χορηγηθεί πληρεξουσιότητα για τη συνέχιση της δίκης με την απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, βλ. άρθρα 16 παρ. 1 και 17 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981, σε συνδ. με άρθρο 72 παρ. 1 περ. ιγ' και ιε' του ν. 3852/2010), ως καθολικού διαδόχου της ως άνω εκκαλούσας, και ήδη εκκαθαρισθείσας κατά το χρόνο συζήτησης της παρούσας, επιχείρησης, ο οποίος νομίμως συνεχίζει την ανωτέρω, ανοιγείσα με την κατάθεση της υπό κρίση έφεσης, δίκη. Ειδικότερα, μετά την έγκριση των λογαριασμών της εκκαθάρισης με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου και τη λήξη αυτής, η έπαψε να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο και όλα τα περιουσιακά στοιχεία της, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεών της, περιήλθαν στον Δήμο, σύμφωνα με τα άρθρα 262 παρ. 2, 264 του ν. 3463/2006 και 9 παρ. 5 της 50891/10.9.2007 Υ.Α.(Β' 1876) (βλ. και Α.Π.379/2019). Ως εκ τούτου, ο Δήμος ως καθολικός διάδοχος αυτής, νομιμοποιείται πλέον να συνεχίσει τις δίκες που είχαν ανοιχθεί από την ως προς τις υποχρεώσεις της, όπως η υποχρέωση καταβολής του ποσού της προσβαλλόμενης απόφασης ανάκτησης. Επισημαίνεται ότι παρότι η αρχικώς εκκαλούσα δεν απαλλασσόταν από την καταβολή παραβόλου (βλ. Ι Τμ. 1565/2019), ο καθολικός διάδοχός της Δήμος δεν οφείλει παράβολο (βλ. άρθρο 73 παρ. 1 ν. 4129/2013). Απαραδέκτως εξάλλου η κρινόμενη έφεση στρέφεται κατά του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ελλείψει παθητικής νομιμοποίησης αυτού, κατά τα λοιπά δε νόμιμα αυτή φέρεται προς περαιτέρω εξέταση και, επομένως, πρέπει να ερευνηθεί ως προς τη βασιμότητα των προβαλλόμενων με αυτήν λόγων.

2. Ο ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013» (Α' 267), στην παρ. 3 του άρθρου 29, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της με το

άρθρο 60 παρ. 2 του ν. 4146/2013 (Α' 90), ορίζει ότι: «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2004-2009, τα θέματα που αφορούν στον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την υλοποίηση δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από τις χώρες ΕΖΕΣ του ΕΟΧ και υλοποιούνται είτε από φορείς της ημεδαπής είτε από φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, δυνάμει συμφωνιών συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, καθορίζεται ο τρόπος εφαρμογής των λοιπών άρθρων του παρόντος νόμου».

3. Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η 41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2004-2009» (Β' 1859), η οποία ορίζει τα εξής: Στο άρθρο 1 ότι: «Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης νοούνται ως: (...) 5. "Επιτροπή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ περιόδου 2004-2009": Με την υπ' αριθμ. 4/2004/SC/3.6.2004 απόφαση της Διακρατικής Επιτροπής των τριών κρατών - μελών ΕΖΕΣ συστήνεται η Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ (Επιτροπή Χ.Μ. ΕΟΧ) περιόδου 2004-2009, η οποία είναι αρμόδια για την υλοποίηση του Χ.Μ. της παραπάνω περιόδου στα δικαιούχα Κ-Μ του ΕΟΧ. 6. "Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού": Η Επιτροπή Χ.Μ. ΕΟΧ περιόδου 2004 - 2009 επικουρείται από το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού (...) το οποίο αποτελεί θυγατρικό οργανισμό της Γραμματείας ΕΖΕΣ στις Βρυξέλλες και είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων για τη διαχείριση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ περιόδου 2004-2009. 7. "Δικαιούχο κράτος": Το κράτος - μέλος ΕΟΧ-Ε.Ε., το οποίο (...) αποδέχεται συγκεκριμένο ποσό από το σύνολο του προϋπολογισμού του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ για την περίοδο 2004-2009». Στο άρθρο 2 ότι: «Για τη διαχείριση του διαθέσιμου συνόλου των μορφών χρηματοδοτικής συνδρομής από το Χρηματοδοτικό Μηχανισμό ΕΟΧ περιόδου 2004-2009 στην Ελλάδα, ορίζονται στη συνέχεια οι ακόλουθες αρχές και υπηρεσίες καθώς και οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν: 1. "Εθνικό Σημείο Επαφής (National Focal Point)": Ως Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΣΕ) ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής (ΕΥΔ&ΠΤΣ) (...) Το Εθνικό Σημείο Επαφής έχει τη συνολική ευθύνη της διαχείρισης και παρακολούθησης όλων των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2004-2009 στην ελληνική επικράτεια (...) (...) 2. "Φορείς ελέγχου": Ως φορείς ελέγχου, οι οποίοι ορίζονται από το κράτος μέλος για την υποστήριξη του έργου του Εθνικού Σημείου Επαφής (ΕΥΔ&ΠΤΣ), ορίζονται οι ακόλουθοι: (i) "Αρχή Πληρωμής (Single Paying Authority)": Ως Αρχή Πληρωμής ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία "Αρχή Πληρωμής", η οποία αποτελεί ανεξάρτητη υπηρεσία του ΥΠΟΙΟ και ασκεί αντίστοιχες αρμοδιότητες με αυτές που ασκεί ως αρχή πιστοποίησης για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της υλοποίησης του ΧΜ ΕΟΧ 2004-2009 ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα: (...) - την επιστροφή στο Γραφείο ΧΜ των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών (...) 4. "Φορέας Υλοποίησης (Project

Promoter)»: Ως φορέας Υλοποίησης ορίζεται ο φορέας που έχει την ευθύνη υλοποίησης του συνόλου του έργου (...) το οποίο έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ για συγχρηματοδότηση από πόρους του ΧΜ ΕΟΧ 2004-2009 (...). Στο άρθρο 4 ότι: «Οι επιλέξιμες δράσεις για ανεξάρτητα έργα (...) εμπίπτουν στους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας: (i) Προστασία περιβάλλοντος. (ii) Προστασία της αειφόρου ανάπτυξης (...). Στο άρθρο 5 ότι: «1. Προκειμένου να υποβληθούν από τους επιλέξιμους φορείς, προτάσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος (...) για συγχρηματοδότηση από το Χρηματοδοτικό Μηχανισμό ΕΟΧ περιόδου 2004-2009, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής, λειτουργώντας ως Εθνικό Σημείο Επαφής (...) προβαίνει σε ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων ανεξαρτήτων έργων (...). Στο άρθρο 7 ότι: «1. Για κάθε πρόταση ανεξάρτητου έργου (...) συντάσσεται επιστολή πρόθεσης συγχρηματοδότησης (Grant Offer Letter) από το Γραφείο ΧΜ για κάθε ένα από αυτά, η οποία και αποστέλλεται στο ΕΣΕ. (...) 2. Λαμβάνοντας υπόψη την επιστολή πρόθεσης συγχρηματοδότησης (...) υπογράφεται σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης (Grant Agreement) για κάθε ανεξάρτητο έργο (...) μεταξύ της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ και του δικαιούχου κράτους, η οποία δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη. Το δικαιούχο κράτος εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών (...) 3. Σύμφωνα με τη σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης (Grant Agreement) κάθε εγκεκριμένου έργου, το Εθνικό Σημείο Επαφής προχωρά στην έκδοση Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για την επιχορήγηση του αντίστοιχου εγκεκριμένου έργου τόσο από πόρους του ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2004-2009 όσο και από πόρους του ΠΔΕ. Ειδικότερα, με την ως άνω υπουργική απόφαση, το Εθνικό Σημείο Επαφής μεταβιβάζει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης στο φορέα υλοποίησης με τρόπο που διασφαλίζει την ομαλή και αποτελεσματική εκτέλεση του έργου. Η ως άνω υπουργική απόφαση θα πρέπει να αποσταλεί από το ΕΣΕ στην Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ πριν από την πρώτη εκταμίευση (...) Απαραίτητη προϋπόθεση και όρος της έναρξης της χρηματοδοτικής ροής που απορρέει από την ως άνω υπουργική απόφαση αποτελεί η γραπτή δέσμευση του Νομίμου Εκπροσώπου του φορέα υλοποίησης ότι θα τηρήσει τους όρους της ως άνω υπουργικής απόφασης. Η υπουργική απόφαση και η γραπτή δέσμευση του φορέα υλοποίησης αποτελούν ισοδύναμο σύμβασης υλοποίησης (Implementation Contract) του εγκεκριμένου έργου μεταξύ του δικαιούχου κράτους και του φορέα υλοποίησης (...). Στο άρθρο 16 ότι: «1. (...) 3. Οι πραγματοποιούμενες δαπάνες θα είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών που αναγράφεται στην Επιστολή Πρόθεσης Συγχρηματοδότησης (Grant Offer Letter) της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης (Grant Agreement). Η τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών προσδιορίζεται επίσης στην Επιστολή Πρόθεσης Συγχρηματοδότησης (Grant Offer Letter) της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ όσο και στη σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης. Οι δαπάνες κρίνονται ως επιλέξιμες όταν πληρώνονται, τιμολογούνται, και το φυσικό αντικείμενό τους (προμήθειες, υπηρεσίες ή εργασίες) παραδίδεται και παραλαμβάνεται εντός των εν λόγω ημερομηνιών

(...)). Στο άρθρο 25 ότι: «1. Η χρηματοδοτική συνδρομή του ΧΜ ΕΟΧ θα δίνεται με βάση τις ήδη αναληφθείσες τεκμηριωμένες δαπάνες (...) Για τα ανεξάρτητα έργα (...) μπορεί να δίνεται προκαταβολή μέχρι 10% εάν έχει προβλεφθεί στην αίτηση του φορέα υλοποίησης (...) και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ΧΜ (...)».

4. Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Ζ' της ίδιας ως άνω υπουργικής απόφασης (41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009) καθορίζονται, προκειμένου για έργα που συγχρηματοδοτούνται από τον Χ.Μ. Ε.Ο.Χ., τα όργανα, ο τρόπος διενέργειας των ελέγχων, το σύστημα των δημοσιονομικών διορθώσεων και οι διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών. Ειδικότερα, στο άρθρο 26 ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως: Παρατυπία: Κάθε παράβαση διάταξης του Εθνικού και Κοινοτικού δικαίου, καθώς και κάθε σοβαρή μη συμμόρφωση με τους όρους της σύμβασης χορήγησης χρηματοδότησης για τη συγχρηματοδοτούμενη δράση ή πρόγραμμα, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό του ΧΜ ΕΟΧ, με τον καταλογισμό στον προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης (...) Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης. Ανάκτηση: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία (...)». Στο άρθρο 28 ότι: «1. Οι διαδικασίες διενέργειας επιθεωρήσεων, επαληθεύσεων και ελέγχων και έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης καθώς και η ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή του προϋπολογισμού του ΧΜ ΕΟΧ για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ή προγραμμάτων, εφαρμόζονται: (i) Από την Αρχή Πληρωμής κατόπιν επιθεωρήσεων που διενεργούνται από την ίδια ή υπό την ευθύνη της, στους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων δράσεων (...)». Στο άρθρο 29 ότι: «1. Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή επιθεώρησης (...) διαπιστώνεται παρατυπία για οποιαδήποτε αιτία, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά του ΧΜ ΕΟΧ που καταχωρούνται στο ΟΠΣ από το Εθνικό Σημείο Επαφής (...). Και στο άρθρο 33 ότι: «1. (...). 3. Σε περίπτωση διαπίστωσης από τα όργανα του ΧΜ ΕΟΧ σοβαρής μη συμμόρφωσης του φορέα υλοποίησης (...) σε σχέση με τους όρους της σύμβασης χορήγησης χρηματοδότησης (Grant Agreement) η Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ, αφού διαβουλευθεί με το ΕΣΕ με σκοπό την επίτευξη λύσης, μπορεί να προχωρήσει σε αναστολή των εκταμιεύσεων ή εάν δεν είναι εφικτή ή επαρκής η αναστολή εκταμιεύσεων να απαιτήσει την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με το άρθρο 32 και με τους ειδικότερους όρους, που προβλέπονται στη σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης».

5. Από τις διατάξεις που προαναφέρθηκαν συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Χ.Μ. Ε.Ο.Χ.) της περιόδου 2004-2009, προβλέπεται η παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης για την εκτέλεση ανεξάρτητων έργων που

εμπίπτουν σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας, στους οποίους περιλαμβάνεται η προστασία του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης. Ειδικότερα, μέσω του Εθνικού Σημείου Επαφής (Ε.Σ.Ε.), που έχει τη συνολική ευθύνη της διαχείρισης και παρακολούθησης όλων των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Χ.Μ. Ε.Ο.Χ., συντάσσεται, για κάθε πρόταση ανεξάρτητου έργου που τυγχάνει έγκρισης, επιστολή πρόθεσης συγχρηματοδότησης από το Γραφείο Χ.Μ. Ε.Ο.Χ., η οποία και αποστέλλεται στο Ε.Σ.Ε.. Η επιστολή αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον ακριβή τίτλο του έργου, την επωνυμία του φορέα υλοποίησης, τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, την έναρξη και λήξη της επιλεξιμότητας των δαπανών, την περιληπτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου του έργου, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις οι οποίοι πρέπει να γίνουν αποδεκτοί τόσο από το φορέα υλοποίησης όσο και από το δικαιούχο κράτος. Με βάση την εν λόγω επιστολή, υπογράφεται στη συνέχεια σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης για κάθε ανεξάρτητο έργο μεταξύ της Επιτροπής Χ.Μ. Ε.Ο.Χ. και του δικαιούχου κράτους (Ελλάδα), το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Ακολουθεί η έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που αποστέλλεται στην Επιτροπή Χ.Μ. Ε.Ο.Χ., για την επιχορήγηση του εγκεκριμένου έργου, μέσω της οποίας το Ε.Σ.Ε. μεταβιβάζει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση χορήγησης χρηματοδότησης στον εκάστοτε φορέα υλοποίησης. Ουσιώδες στοιχείο του περιεχομένου της τελευταίας υπουργικής απόφασης, όπως και της προηγούμενης επιστολής πρόθεσης συγχρηματοδότησης εκ μέρους του Χ.Μ. Ε.Ο.Χ., είναι η αναφορά της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών, η τήρηση της οποίας συνιστά μία από τις θεμελιώδεις υποχρεώσεις του φορέα υλοποίησης. Ειδικότερα, οι δαπάνες κρίνονται ως επιλέξιμες όταν πληρώνονται, τιμολογούνται και το φυσικό αντικείμενό τους (προμήθειες, υπηρεσίες ή εργασίες) παραδίδεται και παραλαμβάνεται εντός των εκάστοτε προβλεπόμενων ημερομηνιών έναρξης και λήξης της επιλεξιμότητας, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση και όρος της έναρξης της χρηματοδοτικής ροής αποτελεί η γραπτή δέσμευση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα υλοποίησης ότι θα τηρήσει τους όρους της ως άνω υπουργικής απόφασης. Η χρηματοδοτική συνδρομή του Χ.Μ. Ε.Ο.Χ. παρέχεται με βάση τις ήδη αναληφθείσες τεκμηριωμένες δαπάνες, ωστόσο για ανεξάρτητα έργα μπορεί να χορηγείται προκαταβολή μέχρι ποσοστού 10%, εάν τούτο έχει προβλεφθεί στην αίτηση του φορέα υλοποίησης και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Χ.Μ. Ε.Ο.Χ.. Περαιτέρω, τα έργα που αποτελούν αντικείμενο συγχρηματοδότησης από τον Χ.Μ. Ε.Ο.Χ. υπόκεινται σε έλεγχο από τα αρμόδια όργανα (Αρχή Πληρωμής, Ε.Σ.Ε. κ.λπ.). Τέλος, προβλέπεται στο άρθρο 33 παρ. 3 της 41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009 υπουργικής απόφασης ειδική διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και συγκεκριμένα η έκδοση απόφασης ανάκτησης κατόπιν διαπίστωσης από τα όργανα του Χ.Μ. Ε.Ο.Χ. σοβαρής μη συμμόρφωσης του φορέα υλοποίησης σε σχέση με τους όρους της σύμβασης χορήγησης χρηματοδότησης. Ειδικότερα, μετά την εν λόγω διαπίστωση, ο Χ.Μ. Ε.Ο.Χ., κατόπιν διαβούλευσης με το Ε.Σ.Ε., με σκοπό την εξεύρεση λύσης, μπορεί να προχωρήσει είτε στην αναστολή των εκταμιεύσεων

είτε να απαιτήσει την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, η οποία, στην τελευταία περίπτωση, γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 32, δηλαδή με απόφαση του οικείου διατάκτη (Ι Τμ.862/2019).

6. Στην υπό κρίση υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου, εκτιμώμενα χωριστά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Α. Κατόπιν της 830/ΕΥΔ&ΠΤΣ36/9.1.2008 ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων ανεξάρτητων έργων και ανεξάρτητων έργων στοχευμένων στην ακαδημαϊκή έρευνα συγχρηματοδοτούμενων από τις χώρες ΕΟΧ-ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία) στο πλαίσιο του ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2004-2009 και από εθνικούς πόρους (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας), η υπέβαλε αίτηση για χρηματοδότηση του έργου με κωδικό EL0027 και τίτλο «Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας του νερού και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο Δήμο». Ακολούθως, απεστάλη από το Γραφείο ΧΜ ΕΟΧ στον ΕΣΕ η από Επιστολή Πρόθεσης Συγχρηματοδότησης (Grant Offer Letter), με την οποία εγκρίθηκε χρηματοδότηση ποσοστού 50% (360.000 ευρώ) επί του συνολικού προϋπολογισμού του ανωτέρω έργου (720.000 ευρώ), με πρώτη ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών την 24.4.2009 και τελευταία ημερομηνία επιλεξιμότητας την, ενώ η εκτιμώμενη διάρκεια του έργου ανερχόταν σε 8 μήνες. Με την επιστολή της προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής, η αποδέχθηκε τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης, όπως αναφέρονται στην ως άνω σχετική Επιστολή Πρόθεσης Συγχρηματοδότησης. Στη συνέχεια, υπεγράφη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2004-2009 η από Σύμβαση Χορήγησης Χρηματοδότησης (Grant Agreement) για το ανωτέρω έργο. Στη Σύμβαση ορίστηκε ειδικότερα, ότι «Η Επιστολή Πρόθεσης Χρηματοδότησης (Παράρτημα Ι) και το Σχέδιο Υλοποίησης του Έργου (Παράρτημα ΙΙ) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Σύμβασης Χορήγησης Χρηματοδότησης (...)» (άρθρο 1.1). Ομοίως, στο Σχέδιο Υλοποίησης του Έργου αναγράφεται ως ημερομηνία τελικής επιλεξιμότητας η Με την από Επιστολή Δέσμευσης Φορέα Υλοποίησης η αποδέχθηκε ανεπιφύλακτα τους όρους της από Επιστολής Πρόθεσης Συγχρηματοδότησης και της από Σύμβασης Χορήγησης Χρηματοδότησης, με ρητή αναφορά στην ημερομηνία έναρξης και λήξης της επιλεξιμότητας δαπανών ενώ δεσμεύτηκε περαιτέρω να συμμορφώνεται με όλες τις διαδικασίες και ενέργειες που αφορούν σε ζητήματα επαληθεύσεων, ελέγχων, επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης αχρεωστήτων ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 29 έως 33 της 41504/ΕΥΘΥ1904/28.9.2009 Υ.Α.. Ακολούθως, εκδόθηκε η 15300/ΕΥΔ&ΠΤΣ959/12.4.2010 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 1425/6.9.2010), στην οποία αναφέρονται αναλυτικά όλοι οι συμφωνηθέντες προ της έκδοσής της όροι και προϋποθέσεις χρηματοδότησης της από πόρους του ΧΜΕΟΧ 2004-

2009 και εθνικούς πόρους για την υλοποίηση του προταθέντος και εγκριθέντος έργου. Ακολούθως, καταβλήθηκε από την Αρχή Πληρωμής στην προκαταβολή 36.000 ευρώ, προερχόμενη από τη συνδρομή του ΧΜ ΕΟΧ (βλ. το από έγγραφο της 41^{ης} Διεύθυνσης του ΓΛΚ προς την Τράπεζα για την πίστωση ποσού 36.000 από τον Λογαριασμό «ΕΔ Απολήψεις από ΕΕ για το χρηματοδοτικό μέσο του ΕΧ 2004 - 2009» προς τον λογαριασμό στην Τράπεζα).

Β. Πριν δε τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της 15300/ΕΥΔ&ΠΤΣ959/12.4.2010 Υ.Α. (Β' 1425/6.9.2010), δημοσιεύτηκε η διακήρυξη της (τ. Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων), με αντικείμενο τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την ανάθεση εκπόνησης του χρηματοδοτούμενου έργου «Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας του νερού και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο Δήμο». Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η (άρθρο 5), η διάρκεια υλοποίησης του έργου ορίστηκε σε 5 μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής σύμβασης (άρθρο 22.1), ενώ ορίστηκε ότι «Ο Ανάδοχος δε δικαιούται να μεταβιβάσει ή εκχωρήσει τη Σύμβαση ή μέρος αυτής χωρίς την έγγραφη συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής. Κατ' εξαίρεση ο Ανάδοχος δικαιούται να εκχωρήσει, χωρίς έγκριση, τις απαιτήσεις του έναντι της Αναθέτουσας Αρχής για την καταβολή του Συμβατικού Τιμήματος, με βάση τους όρους της Σύμβασης, σε Τράπεζα της επιλογής του που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα και, σε νομίμως λειτουργούσα τράπεζα σε Χώρες Μέλη της Ε.Ε. και της Συμφωνίας περί Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου, η οποία κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 2513/97 (...)» (άρθρο 25), καθώς και ότι «Η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) (...) β) ο Ανάδοχος εκχωρεί τη Σύμβαση ή αναθέτει εργασίες υπεργολαβικά χωρίς την άδεια της Αναθέτουσας Αρχής (...) (άρθρο 31.1)». Με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην εταιρεία Ακολούθως, υπογράφηκε η από σύμβαση έργου μεταξύ της και της αναδόχου εταιρείας (στο εξής «σύμβαση έργου»), στα άρθρα 8.1 και 30.1 της οποίας επαναλαμβάνονται οι προαναφερθέντες όροι των άρθρων 25 και 31 της διακήρυξης, αντίστοιχα, ενώ στο άρθρο 20 ορίζεται η προθεσμία εκτέλεσης του έργου από την έναρξη ισχύος της σύμβασης έως τις Σε εκτέλεση της υπογραφείσας σύμβασης έργου, στις η απέστειλε έμβασμα ποσού 36.000,00 ευρώ σε λογαριασμό της αναδόχου στην τράπεζα Περαιτέρω, με την από σύμβαση σύστασης ενεχύρου επί απαιτήσεων μεταξύ της αναδόχου και της , ενεχυριάστηκαν οι απαιτήσεις της αναδόχου από τη σύμβαση έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/13.8.1923, για την εξασφάλιση χρέους της αναδόχου από σύμβαση πίστωσης αλληλόχρεου λογαριασμού. Από τους όρους δε της από σύμβασης προκύπτει ότι η ενεργεί ως εκπρόσωπος της εταιρείας , στην οποία η

..... έχει εκχωρήσει τις απαιτήσεις της από τη σύμβαση πίστωσης αλληλόχρεου λογαριασμού με την ανάδοχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3156/2003. Κατόπιν αυτού, η απέστειλε στην ανάδοχο την από εξώδικη δήλωση - καταγγελία, με την οποία προέβη σε καταγγελία της σύμβασης έργου με την ανάδοχο, για τους ακόλουθους λόγους: α) με την από σύμβαση η ανάδοχος εκχώρησε στην, χωρίς άδεια της, τη σύμβαση έργου, κατά παράβαση του άρθρου 30 παρ. 1 περ. β' της τελευταίας, β) η ανάδοχος ουδέποτε εκπλήρωσε τη συμβατική της υποχρέωση προς παράδοση στην αναθέτουσα αρχή του συμβατικού έργου, καθ' υπέρβαση των συμβατικών προθεσμιών. Τέλος, με την από αγωγή του Δήμου, ως διαδόχου της ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, ζητείται να υποχρεωθεί η εταιρεία να καταβάλει το ποσό των 36.000 ευρώ, για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω στην από εξώδικη δήλωση - καταγγελία.

Γ. Εξάλλου, με την από επιστολή της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Παρακολούθησης Προγραμμάτων Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας γνωστοποιήθηκε στο Γραφείο του ΧΜ ΕΟΧ ότι το ΕΣΕ προτείνει την περάτωση του επίμαχου έργου, καθώς κατά την επιτόπια επίσκεψη διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε επιβεβαιωμένη πορεία ελέγχου όσον αφορά την οικονομική διαχείριση του έργου. Η πρόταση αυτή έγινε δεκτή με την από επιστολή του Γραφείου του ΧΜ ΕΟΧ, με την οποία ανακλήθηκε η απόφαση χρηματοδότησης του έργου και ζητήθηκε η επιστροφή ποσού 36.000,00 ευρώ. Ενόψει αυτών, με το έγγραφο της ανωτέρω Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Παρακολούθησης Λοιπών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων γνωστοποιήθηκε στην ότι η Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ προέβη, με την από επιστολή της, σε απένταξη του έργου από το πρόγραμμα 2004-2009 λόγω: α) των αμφίβολων αποτελεσμάτων εξαιτίας της καθυστερημένης συμβασιοποίησης του έργου, η οποία πραγματοποιήθηκε μόλις 45 ημερολογιακές ημέρες πριν το τέλος του προγράμματος και β) της μη επιβεβαίωσης κατά την διαδρομή ελέγχου του ιδιαίτερου λογαριασμού αλλά και της κίνησης αυτού όπου έχει κατατεθεί το ποσό της προκαταβολής. Ακολούθως, με την επιστολή της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πληρωμής της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων ΕΣΠΑ του ανωτέρω Υπουργείου προς την ζητήθηκε από αυτήν η επιστροφή του ποσού των 36.000,00 ευρώ που της είχε καταβληθεί, ενώ με την προσβαλλόμενη 11328/Α.Πλ.1764/13.3.2013 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αποφασίστηκε η ανάκτηση της προκαταβολής του έργου από την, ποσού 36.000,00 ευρώ, που προέρχεται αποκλειστικά από τη χρηματοδότηση του ΧΜ ΕΟΧ, με την αιτιολογία ότι το έργο απεντάχθηκε με την από επιστολή του Γραφείου του ΧΜ ΕΟΧ και η προκαταβολή έχει ήδη επιστραφεί στον ΧΜ ΕΟΧ από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού.

7. Με την κρινόμενη έφεση, όπως οι λόγοι της αναπτύσσονται με τα κατατεθέντα υπομνήματα, προβάλλεται ότι η (ήδη Δήμος

.....) δεν βαρύνεται με υπαιτιότητα, διότι επέδειξε την απαιτούμενη στις συναλλαγές επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 330 ΑΚ. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η, ως φορέας υλοποίησης του χρηματοδοτούμενου έργου, κατέβαλε το ποσό των 36.000,00 ευρώ στην εταιρεία , που είχε αναλάβει ως ανάδοχος την εκπόνηση του έργου, δυνάμει της από σύμβασης. Ωστόσο, με την από σύμβαση ενεχύρου, η ανάδοχος προέβη στην εκχώρηση της σύμβασης έργου προς την Τράπεζα, κατά παράβαση του άρθρου 446 ΑΚ και του άρθρου 30 παρ. 1 περ. β' της σύμβασης έργου. Ενόψει αυτών, η καταβολή του ποσού των 36.000,00 ευρώ προς την ανάδοχο έγινε σε εκτέλεση νόμιμης υποχρέωσης της, ενώ η εκ των υστέρων ματαίωση του έργου λόγω της αναιτιολόγητης απένταξής του από την Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ και της αντισυμβατικής συμπεριφοράς της αναδόχου, συνιστάμενης στην εκχώρηση του συμβατικού τιμήματος στην Τράπεζα χωρίς την άδεια της, δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της και, συνεπώς, σε υπαιτιότητά της, ως φορέα υλοποίησης του έργου. Άλλωστε, η προχώρησε στην από εξώδικη δήλωση - καταγγελία, ενώ και ο Δήμος προχώρησε στην άσκηση της από αγωγής, ζητώντας την επιστροφή του ανωτέρω ποσού από την εταιρεία Το δε άρθρο 25 παρ. 3 της 41504/ΕΥΘΥ1904/28.9.2009 Υ.Α., σύμφωνα με το οποίο ο φορέας υλοποίησης ευθύνεται και για λογαριασμό των εταίρων του, έχει την έννοια ότι η ευθύνη του φορέα υλοποίησης δεν συντρέχει άνευ προϋποθέσεων, αλλά ότι πρέπει να υπάρχει ευθύνη του φορέα για το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό.

8. Λαμβανομένου υπόψη ότι με την 41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009 Υ.Α. θεσπίζεται ένα σύστημα ελέγχου της χρηματοδότησης από το ΧΜ ΕΟΧ, ανάλογο με αυτό που ισχύει για τη χρηματοδότηση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. ενδεικτικά τις Κ.Υ.Α. 907/052/2.7.2003, Β' 878 και 448/0052/4.3.2011, Β' 686), σύμφωνα με το οποίο εισάγεται η γνήσια αντικειμενική ευθύνη των ληπτών ως προς την επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, αρκεί για την αναζήτησή τους η διαπίστωση ότι δεν έχουν τηρηθεί οι όροι από τους οποίους εξαρτήθηκε η χορήγησή τους, ήτοι οι όροι που τίθενται ως προς τη νομιμότητα, κανονικότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών. Και τούτο, διότι η συμβατότητα κάθε δαπάνης προς τους συγκεκριμένους στόχους και όρους επιλεξιμότητας του προγράμματος, στο οποίο είναι ενταγμένη η συγχρηματοδοτούμενη πράξη από την οποία απορρέει η δαπάνη αυτή, συνιστά αναγκαίο όρο για τη διατήρηση της χρηματοδοτικής συνδρομής, χωρίς να καταλείπεται στις ελεγκτικές αρχές περιθώριο εκτίμησης ως προς τη σκοπιμότητα ή μη της απαίτησης επιστροφής των αχρεωστήτως ή παρατύπως χορηγηθέντων κονδυλίων. Εξάλλου, η επιβολή του μέτρου της ανάκτησης της αχρεωστήτως καταβληθείσας χρηματοδότησης αποτελεί συνέπεια της διαπίστωσης ότι ελλείπουν ή πάσχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη λήψη της και δεν προϋποθέτει την συνδρομή πταίσματος του υπευθύνου, καθόσον περιορισμός της δυνατότητας ανάκτησης της παρανόμως διατεθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής στις περιπτώσεις παρατυπιών διαπραχθεισών εξ

υπαιτιότητος του υπευθύνου θέτει σε διακινδύνευση τους σχετικούς πόρους. Συνεπώς, η ευθύνη του λήπτη προς επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών είναι, ενόψει της αρχής της αποτελεσματικότητας στην προστασία των διατιθέμενων πόρων, γνήσια αντικειμενική και συνιστά απλή συνέπεια της διαπίστωσης ότι δεν συνέτρεχαν οι όροι χρηματοδότησης (Ι Τμ. 38/2019, 1004/2017, 1722,1721,1711/2016). Οι ρυθμίσεις δε αυτές παρίστανται συμβατές προς τις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της σαφήνειας και της προβλεψιμότητας, αφού απορρέουν από ένα καταρχήν πλήρες, σαφές και εκ των προτέρων γνωστό πλέγμα κανόνων, σχετικά με το μέτρο της ευθύνης των φυσικών ή νομικών προσώπων που φέρουν την ιδιότητα του λήπτη των σχετικών χρηματοδοτήσεων (Ολομ. 7413/2015, Ι Τμ. 255/2020, 38/2019, 540/2017, 1722/2016). Εξάλλου, η επιστροφή της αχρεωστήτως καταβληθείσας χρηματοδότησης, μετά την γενόμενη απένταξη του έργου, είναι σε κάθε περίπτωση υποχρεωτική για την εκκαλούσα, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων που ανεπιφύλακτα ανέλαβε ως φορέας υλοποίησης του έργου με βάση την Σύμβαση Χορήγησης Χρηματοδότησης και την Επιστολή Πρόθεσης Συγχρηματοδότησης, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή οποιασδήποτε μορφής υπαιτιότητάς της (Ι Τμ. 862/2019). Ενόψει αυτών, ο λόγος έφεσης είναι απορριπτέος, προεχόντως, ως νόμω αβάσιμος, διότι από τις διατάξεις της 41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009 Υ.Α. (βλ. ιδίως τα άρθρα 2 παρ. 1, 4 και 7, 7 παρ. 3, 16 παρ. 3, 25 παρ. 3, 26, 29, 32 και 33 παρ. 3), προκύπτει ότι για την ανάκτηση της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΧΜ ΕΟΧ της περιόδου 2004 – 2009, αρκεί η διαπίστωση ότι δεν έχουν τηρηθεί από τον φορέα υλοποίησης (εν προκειμένω την) ή από τους εταίρους του (εν προκειμένω την ανάδοχο του έργου) οι όροι από τους οποίους εξαρτήθηκε η χορήγηση της χρηματοδότησης, μεταξύ των οποίων και η περάτωση του έργου εντός της τελικής ημερομηνίας επιλεξιμότητας των δαπανών, χωρίς να απαιτείται, επιπλέον, η συνδρομή πταίσματος του φορέα υλοποίησης. Εξάλλου, η είχε αποδεχτεί τους όρους χρηματοδότησης με την από Επιστολή Δέσμευσης, ενώ ήταν σε γνώση των διατάξεων της 41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009 Υ.Α., που αναφέρονται τόσο στην από 25.11.2009 Επιστολή Δέσμευσης όσο και στην 15300/ΕΥΔ&ΠΤΣ959/12.4.2010 Υ.Α..

9. Σε κάθε περίπτωση, ο λόγος είναι απορριπτέος και ως αβάσιμος, διότι, παρότι ο διαγωνισμός της για την επιλογή αναδόχου που θα υλοποιούσε το επίμαχο έργο διενεργήθηκε στις 30.9.2010 και η προς ανάθεση σύμβαση θα είχε διάρκεια πέντε μηνών από την υπογραφή της (βλ. άρθρα 5 και 22.1 της σχετικής διακήρυξης), το Διοικητικό Συμβούλιο της προχώρησε στην έκδοση κατακυρωτικής απόφασης μόλις στις και η σύμβαση με την ανάδοχο υπογράφηκε στις, ήτοι σε χρόνο που δεν επαρκούσε για την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τους όρους χρηματοδότησης, αφού ως τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών είχε οριστεί η Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της εκκαλούσας ότι με την από σύμβαση ενεχύρου η ανάδοχος εταιρεία εκχώρησε, χωρίς άδεια της, την από σύμβαση έργου στην Τράπεζα κατά παράβαση του

άρθρου 30 παρ. 1 περ. β' της τελευταίας, παρίσταται απορριπτός ως αβάσιμος, διότι αντικείμενο της από σύμβασης σύστασης ενεχύρου επί απαιτήσεων μεταξύ των ανωτέρω δεν είναι η εκχώρηση του συνόλου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της αναδόχου που πηγάζουν από τη σύμβαση έργου, ήτοι η υποκατάσταση της αναδόχου, αλλά μόνο των χρηματικών απαιτήσεων της αναδόχου κατά της, δυνατότητα που προβλέπεται από το άρθρο 25 της σχετικής διακήρυξης και το άρθρο 8.1 της σύμβασης έργου. Σε κάθε δε περίπτωση, ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτός και ως αόριστος, διότι, στο πλαίσιο της από σύμβασης, η Τράπεζα ενεργούσε ως εκπρόσωπος της εταιρείας
....., χωρίς η εκκαλούσα να επικαλείται και να αποδεικνύει ότι η τελευταία εταιρεία δεν αποτελούσε τραπεζικό ίδρυμα, ώστε να μην είναι επιτρεπτή σε αυτή η εκχώρηση των χρηματικών απαιτήσεων της αναδόχου κατά τηςΑ, σύμφωνα με το άρθρο 25 της διακήρυξης και το άρθρο 8.1 της σύμβασης έργου.

10. Ενόψει αυτών, νομίμως εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση ανάκτησης κατά της, δοθέντος ότι δεν ολοκλήρωσε το χρηματοδοτούμενο έργο έως την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών (.....), σύμφωνα με τα άρθρα 7 παρ. 3, 16 παρ. 3, 25 παρ. 3, 32 και 33 παρ. 3 της 41504/ΕΥΘΥ1904/28.8.2009 Υ.Α. και τις παραγράφους 2, 3, 4, 19 και 20 της 15300/ΕΥΔ&ΠΤΣ959/12.4.2010 Υ.Α..

11. Συνακόλουθα, και μη προβαλλομένου άλλου λόγου, η ένδικη έφεση πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την έφεση.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε, στην Αθήνα, στις 30 Οκτωβρίου 2020.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ**

**Η ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΣΤΙΝΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ**

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 16 Μαρτίου 2021.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ**